

Demograafiline nüüdisajastumine Eestis: 1850-99 sündinud naiste analüüs

Mark Gortfelder

Eesti Demograafia Keskus

19.12.2018

- Taust
  - Senine uurimisseis
  - Pereregistri koostamine ja ülesehitus
- Pereregistri kaetus ja kvaliteet
  - Peamised probleemid
  - Johtuvad kitsendused
- Analüüs
  - Kõik naised
  - Vigadeta naised

Uurimisseis

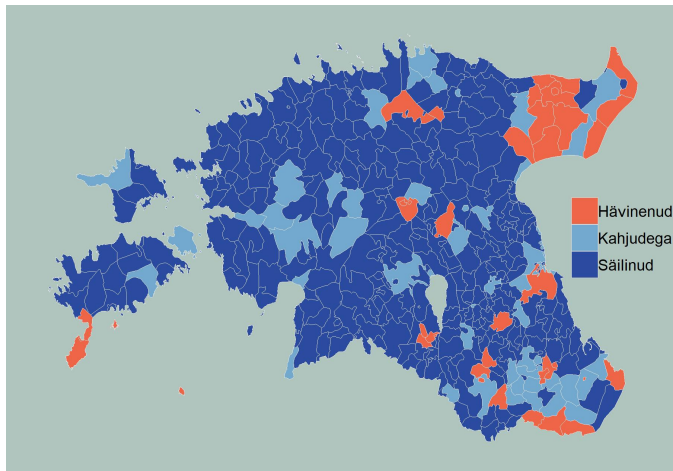
- Kaasaegsed
  - Mats Nõges (1925)
  - Statistika Keskbüroo (*Rahvastikuprobleeme* 1937)
- Kalev Katus (1994)
  - Princetoni indeksid
  - Rahvaloendused
  - Maakondlikud erisused

Pereregistri loomine ja ülesehitus

- Peeti alates 1926 (1920) kohalike omavalitsuste poolt
- Isikupõhine
- Põhiisik seotud oma vanemate, abikaasa(de) ja lastega
- Tagasivaateline info kirikuraamatutest
- Mõnedes KOV-s kvaliteedilangus alates 1944
- Lõpetamine 1.03.1949

Teise maailmasõja põhjustatud kaod

Kaart 1. Pereregistri säilimine omavalitsuseti

Pereregistri kaetus ja selektsioon

- Inimene elus ja Eestis 1926-49
  - 1897 sündis naisi <13 000, PR-s isikukirjega naisi 7766
  - 1881 sündis naisi >13 000, PR-s isikukirjega naisi 5214

Pereregistri kaetus ja selektsioon

- Inimene elus ja Eestis 1926-49
  - 1897 sündis naisi <13 000, PR-s isikukirjega naisi 7766
  - 1881 sündis naisi >13 000, PR-s isikukirjega naisi 5214
- Seleksioonimoonutus väike (Van Bavel 2014) ja suund teada

Pereregistri kaetus ja selektsioon

- Inimene elus ja Eestis 1926-49
  - 1897 sündis naisi <13 000, PR-s isikukirjega naisi 7766
  - 1881 sündis naisi >13 000, PR-s isikukirjega naisi 5214
- Selektsoonimoonutus väike (Van Bavel 2014) ja suund teada
- Paljud vanemad inimesed registreerimata

Pereregistri naiste arv

Tabel 1. Isikukirjega naiste arv kohorditi

Kohort	Pereregister
1850-59	5216
1860-69	22963
1870-79	44777
1880-89	59154
1890-99	73857
Kokku	205967

Vead ja probleemid

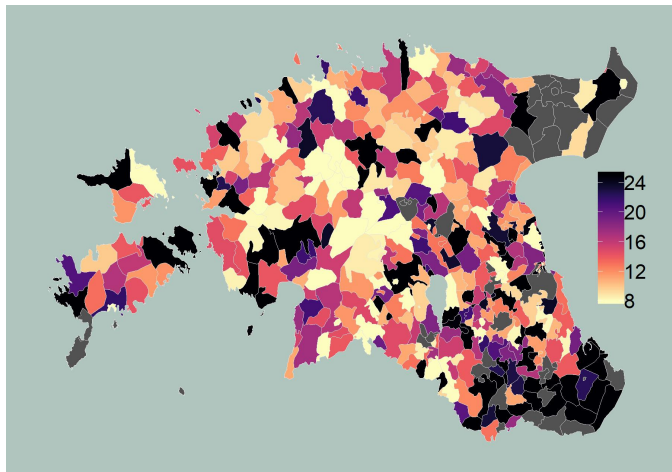
- Abieluvälised lapsed
- Teatud informatsioon puudu
- Hooletusvead
  - Hooletu perekonnaseisuametnik
  - Hooletu sisestaja

Vead ja probleemid

- Abieluvälised lapsed
- Teatud informatsioon puudu
- Hooletusvead
  - Hooletu perekonnaseisuametnik
  - Hooletu sisestaja
- Ühendusvead
  - Sõjakahjud
  - Vallareform

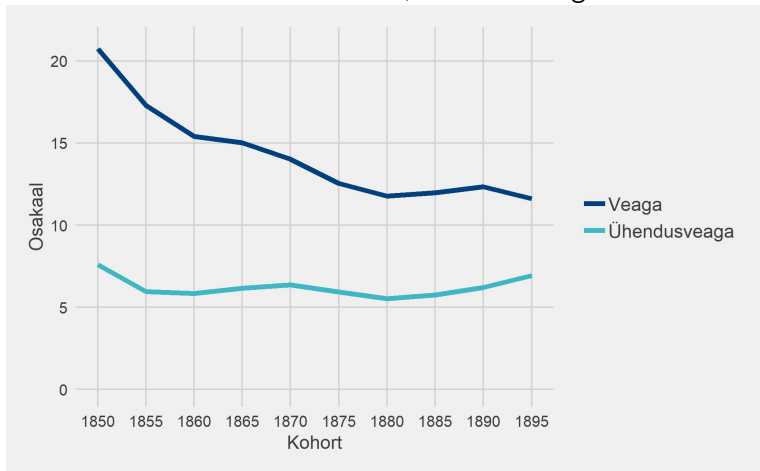
Vigadega naiste jaotus omavalitsuseti

Kaart 3. Naiste osakaal omavalitsuseti, kel 1+ viga

Vigadega naiste jaotus kohorditi

Joonis 1. Naiste %, kel on 1+ viga

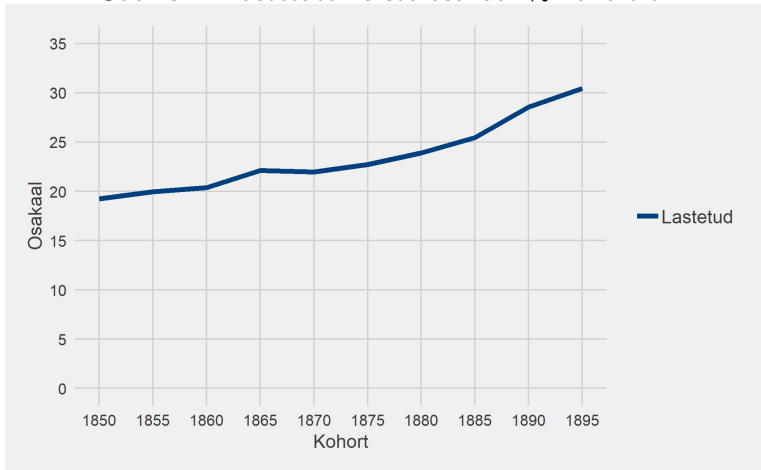

Analüüs

- 1 Täielik kogum (N=204518)
- 2 Piiratud kogum

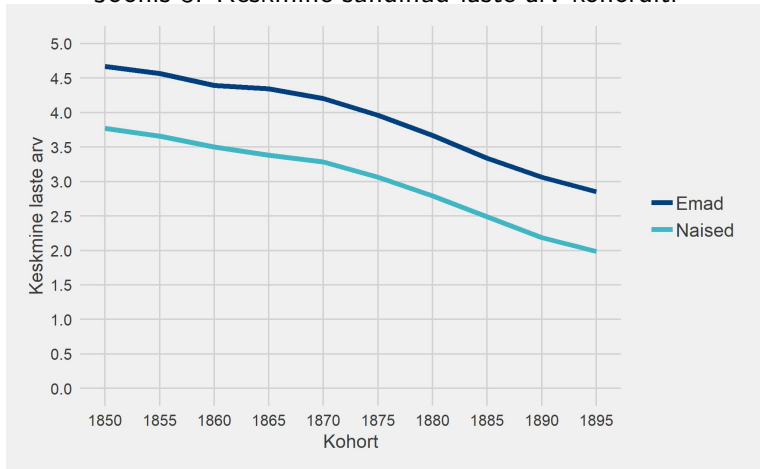
Lastetute naiste osakaal

Joonis 2. Lastetute naiste osakaal % kohorditi

Sündinud laste arv

Joonis 3. Keskmine sündinud laste arv kohorditi

Tulemuste võrdlus 1934. aasta rahvaloendusega

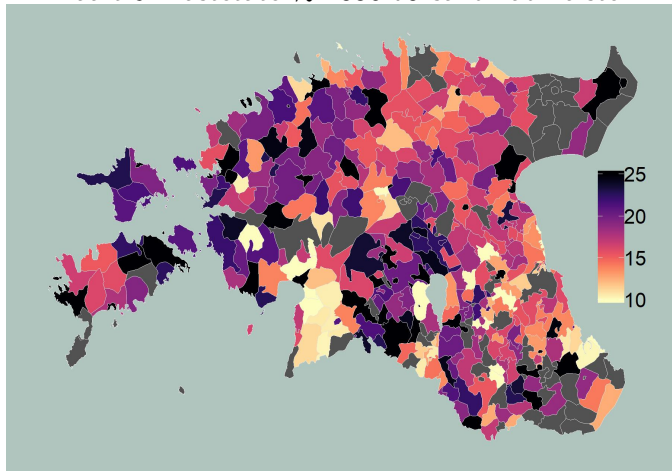
Tabel 2. Sündinud laste arvu võrdlus 1934. a rahvaloendusega

Kohort		Laste arv		Vahe (%)
		PR	RL	
1839-63	Naised	3.6	4.1	12.2
	Emad	4.5	4.9	8.4
1864-83	Naised	3.1	3.4	7.6
	Emad	4.1	4.3	5.6

PR-s kõrgem 0-3 lapsega naiste osakaal võrreldes RL andmetega

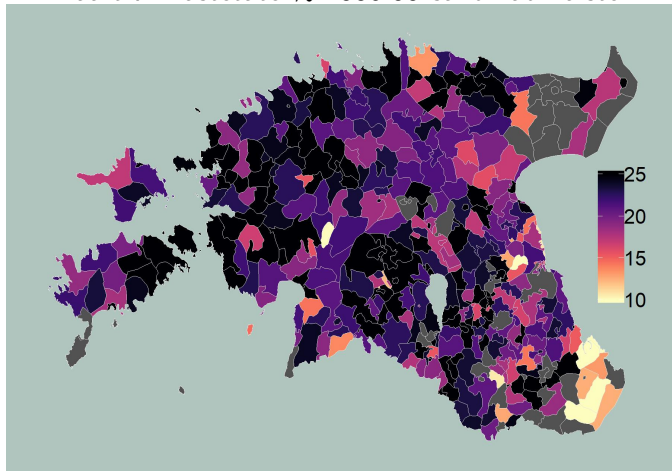
Lastetute osakaal omavalitsuseti I

Kaart 6. Lastetute % 1850-79 sündinud naistel

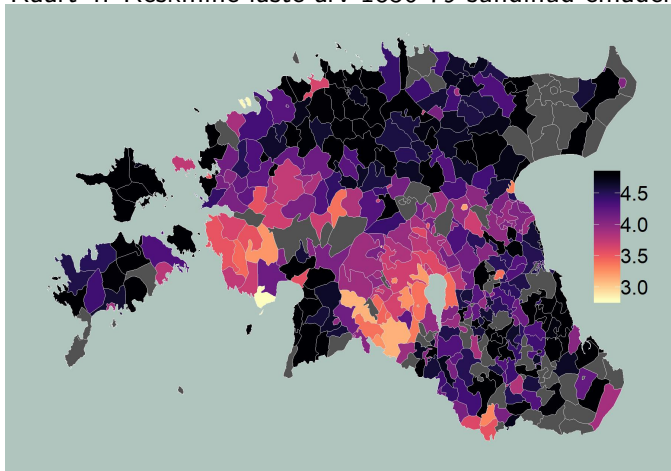
Lastetute osakaal omavalitsuseti II

Kaart 7. Lastetute % 1880-99 sündinud naistel

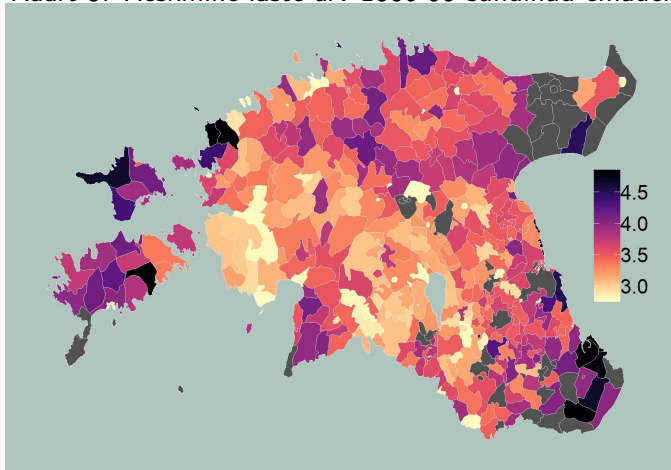
Sündinud laste arv omavalitsuseti I

Kaart 4. Keskmise laste arv 1850-79 sündinud emadel

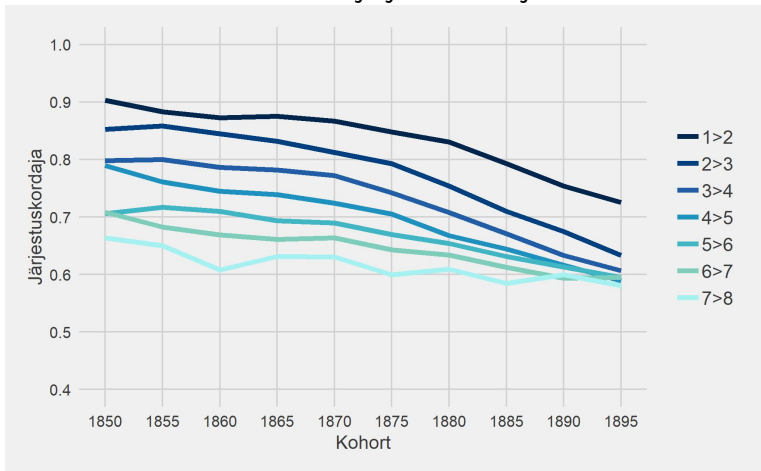
Sündinud laste arv omavalitsuseti II

Kaart 5. Keskmise laste arv 1880-99 sündinud emadel

Sündimuse järjestuskordajad

Joonis 4. Sündimuse järjestuskordajad kohorditi

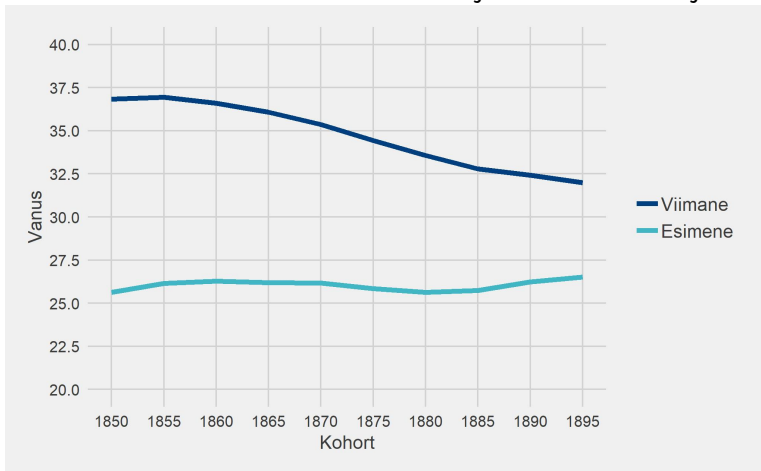

Analüüs

- Täielik kogum
- Piiratud kogum (N=104140)
  - Vigadeta
  - Vähemalt 1 lapsega
  - Lapsed abielulised
  - Lapsed üksiksünnid

Emade keskmine vanus esimese ja viimase sünni ajal

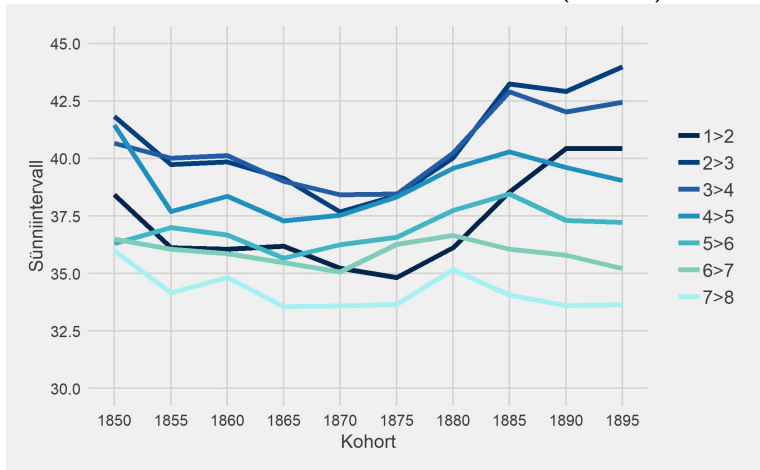
Joonis 5. Keskmine vanus esimese ja viimase sünni ajal

Sündide vaheliste intervallide pikkused

Joonis 6. Keskmised sünniintervallid (kuudes)

Kokkuvõtteks

- Ülemineku algus 1830.-40. aastatel sündinud naistest
- Ühtlane langus 19. sajandi II poolel sündinud naiste kohortides
- Kahe lapse peremudeli levik

Kokkuvõtteks

- Ülemineku algus 1830.-40. aastatel sündinud naistest
- Ühtlane langus 19. sajandi II poolel sündinud naiste kohortides
- Kahe lapse peremudeli levik
- Lisaks keskmise laste arvule langusele suur lastetute määra tõus

- Ülemineku algus 1830.-40. aastatel sündinud naistest
- Ühtlane langus 19. sajandi II poolel sündinud naiste kohortides
- Kahe lapse peremudeli levik
- Lisaks keskmise laste arvule langusele suur lastetute määra tõus
- Ruumilised erisused

- Ülemineku algus 1830.-40. aastatel sündinud naistest
- Ühtlane langus 19. sajandi II poolel sündinud naiste kohortides
- Kahe lapse peremudeli levik
- Lisaks keskmise laste arvule langusele suur lastetute määra tõus
- Ruumilised erisused
- Ajastuse osas olulisim viimsesünnivanuse langus
- Sündide hajutamise algas 19. sajandi I poolel sündinutest?

Täna